

ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ ПРОЦЕСАМИ ЗАКУПІВЕЛЬ НА ПІДПРИЄМСТВІ

В сучасних динамічних умовах ведення бізнесу ефективне управління процесами закупівель стає ключовим фактором для збалансованого розвитку підприємства та забезпечення його стабільності на ринку. Це зумовлено низкою причин: зростанням конкуренції, динамікою цін на сировину та матеріали, складністю логістичних ланцюгів та необхідністю оптимізації витрат.

Процес закупівлі можна визначити як комплекс дій, спрямованих на придбання товарів чи послуг, необхідних для діяльності підприємства.

Управління процесами закупівель - цілеспрямована діяльність, що охоплює планування, організацію, контроль та координацію всіх етапів закупівельної діяльності, з метою досягнення оптимального співвідношення якості, ціни та своєчасності поставок [2].

В комерційному секторі зазвичай відповідальність за проведення закупівель покладається на окремих відділ чи спеціалістів, які спеціалізуються на цій справі. Здійснення постачання супроводжується не лише одним фахівцем, на якого покладена дана функція, до цього процесу задіяні й інші учасники і відділи всередині підприємства: ініціатор закупки, бухгалтерія, склад, транспортний відділ, фінансовий департамент тощо. Відповідно, управління процесами закупівель на підприємстві потребує комунікації функціональної структури з закупівель із іншими підрозділами [1].

Для організації процесу закупівель менеджерам матеріально-технічного забезпечення потрібно: визначити потребу у матеріальних ресурсах; визначити необхідну кількість товарів і послуг, визначити та проаналізувати можливих постачальників; визначити ціни та умови закупівель; розмістити замовлення на закупівлю; контролювати та/або експедирувати виконання замовлень; отримати та перевірити весь товар; обробити рахунки та оплатити їх; вести облік надходження товарів [4].

Сучасне управління процесами закупівель на підприємстві визначається декількома ключовими особливостями. Перш за все, це стратегічний підхід до закупівельних процесів, коли вони не розглядаються як прості операції, а плануються та виконуються з урахуванням загальних стратегічних цілей підприємства. Це включає в себе пошук оптимальних варіантів постачальників, управління ризиками та впровадження стратегій для досягнення конкурентних переваг через закупівельні процеси.

Другий аспект полягає в комплексній автоматизації процесів. Використання сучасних інформаційних систем дозволяє оптимізувати роботу, автоматизувати рутинні завдання, аналізувати великі обсяги даних та приймати обґрунтовані рішення. Це сприяє підвищенню ефективності, зниженню витрат та забезпеченню якісного контролю над усіма аспектами закупівельних процесів.

Крім того, у сучасному управлінні закупівлями велика увага приділяється співпраці з постачальниками та етичності у всіх аспектах закупівельних операцій. Співпраця на основі етичних принципів сприяє побудові довіри як з постачальниками, так і з іншими учасниками бізнес-спільноти, що в свою чергу сприяє підтримці та зміцненню репутації компанії, її стабільності та успішності на ринку [3].

Отже, ефективне управління процесами закупівель є необхідним фактором для досягнення успіху підприємства. Зростання конкуренції, зміни в цінах на сировину та складність логістичних ланцюгів підсилюють важливість цього аспекту управління. Сучасне управління закупівлями вимагає стратегічного підходу, комплексної автоматизації, співпраці з постачальниками та дотримання етичності. Ці особливості сприяють оптимізації витрат, підвищенню ефективності та підтримці стабільності у ланцюгу постачання, що робить їх ключовими для успішної діяльності підприємства.

Список використаних джерел

1. Дунська А., Лютенко Д. Особливості процесу закупівельної діяльності підприємства. Управління бізнес-структурами, м. Київ. 2020. URL: <http://spu.fmm.kpi.ua/article/view/204739> (дата звернення: 01.04.2024).
2. Запорука успіху – ефективна побудова закупівельної діяльності. Zakupki.ua. URL: https://articles.tendergid.ua/ua/закупівельна_діяльність.html (дата звернення: 03.04.2024).
3. Лахтіонова Л., Юлдашова А. Оптимізація закупівельної діяльності: як вдосконалити підходи. 2023. С. 14. URL: <https://cep.kse.ua/article/optimization-of-procurement-activities-how-to-improve-approaches.pdf> (дата звернення: 02.04.2024).
4. Overvest M. Procurement department: 8 crucial roles in 2024. Procurement Tactics. URL: <https://procurementtactics.com/procurement-department/> (date of access: 01.04.2024).

Науковий керівник: канд. екон. наук, доцент Мохонько Г. А.